

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Hanna Kriiska
Medata OÜ
hanna@medata.ee

Teie 16.06.2025 nr

Meie 01.07.2025 nr 2.2-9/25/1936-2

Vastus selgitustaotlusele

Andmekaitse Inspeksioon (AKI) sai Teie pöördumise, milles kirjutate:

Esiteks, lugesin hiljuti Eesti Päevalehe juhtkirja "Andmekaitsega on hulluks mindud, paneme selle nüüd lühema keti otsa" ja tekkis küsimus, kas asjaolu, et joove on eriliiki isikuanne on meie oma ehk siis teie asutuse poolne tõlgendus või tõlgendab seda nii ka Euroopa Andmekaitseenõukogu ja Euroopa Liidu kohus?

Teine küsimus puudutab hoopis toimimisjuhendeid. Kas toimimisjuhendite loomiseks on olemas ka mingid üldised nõuded, peale selle, et kavandit tuleks teiega kooskõlastada? Küsin, sest koostan parajasti vabaihendustele suunatud andmekaitse juhendmaterjali. Eesmärgiks on julgustada vabaihenduste juhte teemaga rohkem tegelema. Tegu on lihtsas keeles ja vabaihenduste protsessidest (näiteks annetuste kogumine, vabatahtlike kaasamine) lähtuva juhendiga, kus on toodud kasulikke näpunäiteid. Tekkis küsimus, kas toimimisjuhend on pigem sektorispetsiifiline üldjuhend või ikkagi väga detailne juhend, mis peaks hõlmama pigem ainult üht tüüpi kolmanda sektori organisatsioone ja käsitlema väga konkreetseid näiteid?

Esimese küsimuse vastuseks viitan, et Andmekaitse Inspeksioon on oma veebilehele koondanud kokku suurel hulgal andmekaitset puudutavat informatsiooni. Oma esimesele küsimusele leiate põhjaliku vastuse AKI veebilehelt, näiteks hiljuti ministeeriumile edastatud [märgukirjast](#) joobe tuvastamise teemal (täpsemalt lk 2).

Selgitan lühidalt, mis puudutab toimimisjuhendeid¹, et toimimisjuhend peab abistama isikuandmete kaitse üldmääruse nõuetekohasele ja tõhusale kohaldamisele. Eesmärgiks on luua juhend, mis on rakendatav, kontrollitav ja mõõdetav, mitte pelgalt deklaratiivne dokument. Toimimisjuhendid on üldjuhul pigem sektoripõhised juhendid, kus kirjeldatakse, milline käitumine oleks konkreetses sektoris kõige asjakohasem ja õiguspärasem.

AKI tegevus seoses toimimisjuhenditega sõltub sellest, kas tegu on andmetöötlusega, mis toimub ühes liikmesriigis või andmetöötlusega, mis võib toimuda ka mitmes liikmesriigis. Kui andmetöötlus toimub vaid ühes liikmesriigis, avaldab AKI toimimisjuhendile arvamuse ning heakskiidu (või mitte) siseriiklikul tasandil. Kui aga andmetöötlus hõlmab mitut liikmesriiki, kaasatakse toimimisjuhendi hindamisse lisaks AKI-le ka Euroopa Andmekaitseenõukogu².

¹ IKÜM art 40

² IKÜM art 40 lg 5

Kui on soov koostada toimimisjuhendeid, siis selle kohta leiab väga põhjalikud selgitused (sh millised nõuded neile kohalduvad, millal toimub kooskõlastamine järelvalveasutusega, protsessi skeemi jne) Euroopa Andmekaitseinspektsiooni suunistest, mis on leitavad asutuse [veebilehelt](#).

Samuti on igasuguste uute juhendmaterjalide koostamisel kindlasti abiks ka Andmekaitse Inspektsiooni koostatud juhendid, mis on leitavad [AKI kodulehel](#).

Loodan, et meie selgitustest ning viidetest on abi.

Lugupidamisega

Liina Kroonberg
jurist
peadirektori volitusel